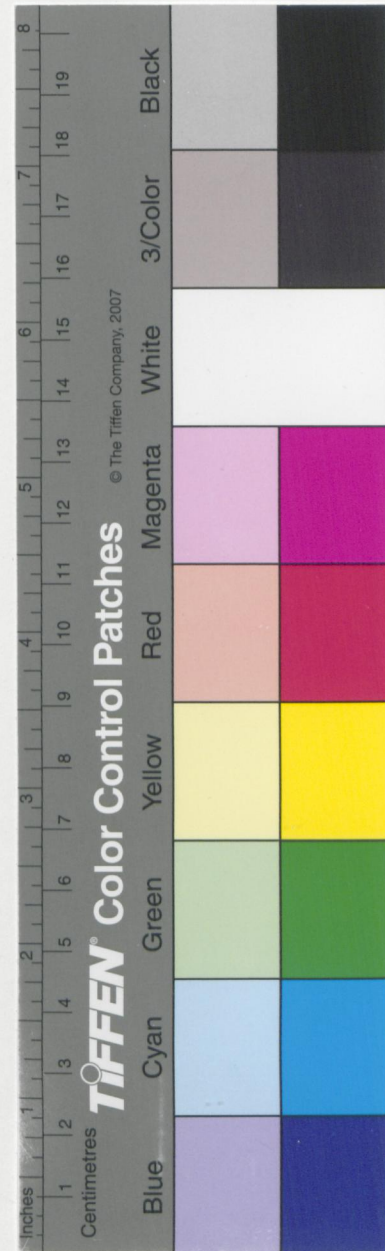

Kiara den 22 Januari 1875.

Min käre bror Anders!

Jultiden hade jag ett bref nästan färdigskrif-
vet till Dig, men affskickade det ej af den ors-
ning att det var fullt af affärer och affärsbe-
hagningar, ~~och~~ Har man ej annat att skriva om
än obekvämligheter och de till äro af den art att
de helt och hållet angä en fjärf, så är det bäst att
ej skriva alls. Så kom ditt bref om julaftonen
och sedan dess har ett nytt äroskifte inträffat och
med det kan ske tyusare förhoppningar, eller
åtminstone hafva de gamla bekymren börjat
att nova conto. Men nog, jag har beslutit mig
att skriva, utan att tala om affärer och pen-
ninga bekymmer, utan om andra saker och
förhållanden som med flukt ej har någonting
att skaffa i sin outtroufaktiga vishet har
den gode Guden så beströmerat människan, att
han har förmåga att lösnicka sig ur materi-
ens bojor och med hela sin andliga kraft be-
ste i en värld, idernas värld, der ej debet
och credit utgöra hufvudsakerna. Tankning

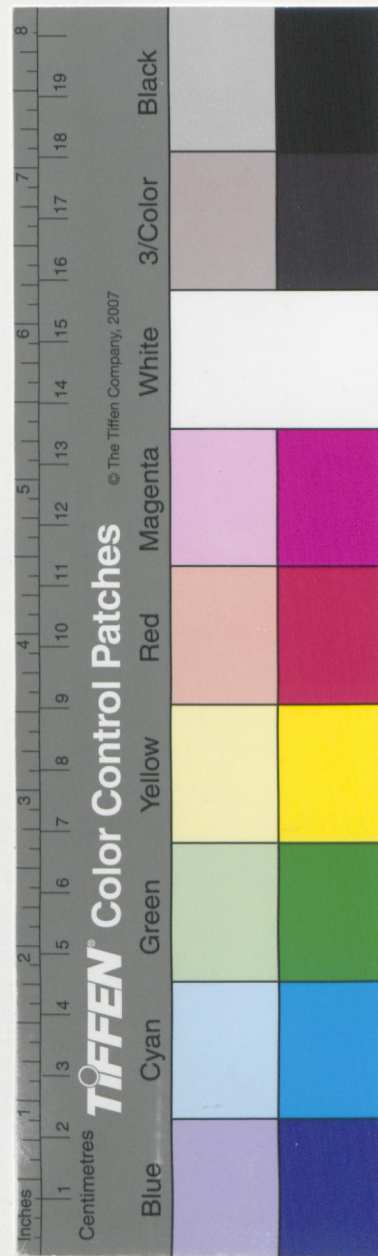

häraf kommer jag ihåg ett ord i vårt moderamål,
som jag ofta har beundrat för djupet af dess
betydelse eller rättare det ironiskt horriga-
rande, som ligger uti ettamma. Detta ord eller
namn är namnet medel för begreppet penning-
ar. Jag tycker, att det är utmärkt karaktäristiskt,
ty hvad äro penningarar annat än medel. Jag
ville endast att ^{denna benämning} ~~detta namn~~ skulle utsträckas
till alla materiella valuta. Dermed äro objektiver-
na: bemätlad och obemätlad i de flesta fall egent-
liga. — Detta i förbigående sagt. — — —
Till först bör och vill jag önska Dig ett godt nytt
år, med allt hvad Gud i himmelen i sin vishet
beskär Dig. Om jag får vara den bestämman-
de, så blefve Du ej utan, det vet Du nog, men
som så lyckligtvis ej är fallet, så vet jag nog
att Du på detta är fäst det som är Dig nyttigt.
Upphör ej att arbeta och — bejda: skapa i mig,
Gud! ett rent hjerta. Det är hafvafskan, ty nog
känner, såsom du fått erfara, att det andra
sjödan, om endast hjertat är rent, varmt och
ödmjukt att omotaga det jordiskt goda. —
Fålla så till lyxkonstnar jag Dig för de oförväntade

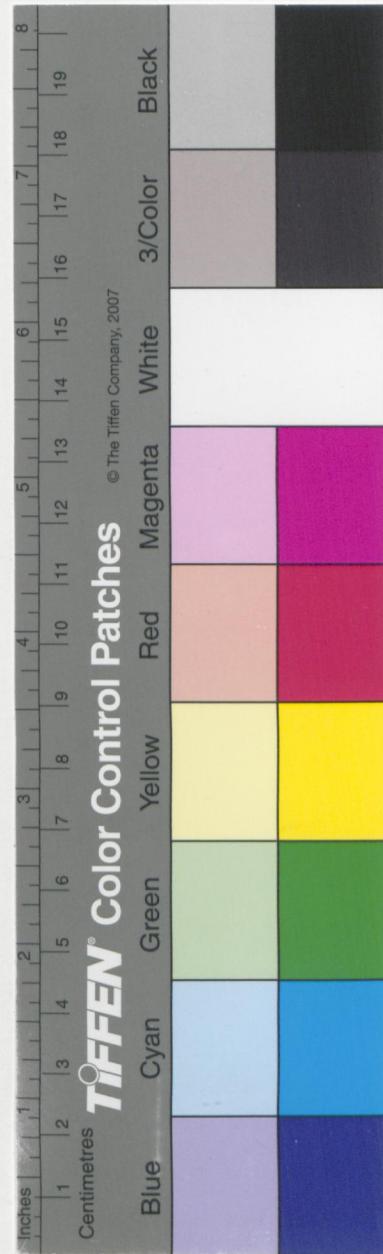
fortuner du fått vöna och jag jagas ej annat än
att du är ett slående bevis på huru Gud bländar
kijorna och spisar foglarna. — Träskt mod!
Käre elste gå framåt på den utstakade vägen
Tugan, som jag känner af nu lifvande, karakt-
fäst framtidens mål från ungdomen så utstaket
eller har vid så unga år, som du, fått erfara
att det börjas gå, gå framåt med stora steg. —
Du är äfven fördels att lyxkonstnar öfver att
i Paris, nutidens Sodom eller Babylon, hafva
färvärpat två sjödan vänner som Fröken
Pauline A. och Weir. De äro tvärtemot så van-
liga i sitt slag att jag tror man kan få träffa på två
dylika till. Weir, som du tidigare beskrifvit, är
en af dessa väl och kristligt uppfostrade söner
af den nya världen som utgör dess mörk och kärna.
Tunnas sjödan många i denna när fjärdande och
jäsande gamla värld, så skulle dess framtid ej se så
bekymmersfull ut, som den nu gör, men vi skotak-
pas på fröna reformer, ty underliga äro Guds vägar.
Men skall det gå bra, så måste gummarna Europa
framaltstra många så färdade söner som Weir.

Helst honom från gubbentås i Dröjssnäs land!—
Hvad ätes förken Pauline beträffar, ja är hon, som
individ intressantare att studera, emedan hon är
ja socialt, hvad som kan vara orsaken till denna
allvarliga filosofiska reflection hos en 22 års
gammal, rik och i lyckliga familjeförhållanden sig
befinnande flicka, är snart att ja i en flux afföda,
ty vare hon 22 eller 42 år och hade icke för hennes
sinne sig icke lämpande familjelif ja vare proble-
met lättare löst. Jag har mycket tänkt och talat
om henne och sedan da i dina bref mera distin-
geradt börjat tala om henne. Att hon nästipke-
na poësi håller jag med Dig, eller rättare, att hon
typer saken poësi, men huru och hvarföre
gör hon det, häruti ligger the question. — Man
kunde säga t. ex. att en olycklig kärlek kunde
vara orsaken till denna riktning hos henne,
men till en sådan förmodan finnes ej någon
anledning. — En religiös rörelse kan ej heller vara
orsaken, ty de som genomgått en sådan kamp,
äro vanligtvis mycket äarna och varmtycks
hon ej heller vara, utan endast abstrakt re-
flection och forskning. — Jag för min del

skulle deremot villja påstå att hon nu är jä-
 vart som hon nu är tillfölgj af ett minnes.
 Hon har aldrig varit här, hon har aldrig
 älskat! Det är kärleken, kärleken till en karl,
 hvilken ännu ej värt henne, ty dessa glittrande
 de fjärlar, som nog fladdrat omkring den rika
 fräken Paulin id, de hafva ej kunnat uppväcka
 hos henne andra känslor, än de af medömkan
 eller förakt. Men låt henne sammanträffa
 med en karl, henne jämnad i intelligens och
 bildning, men henne ofvarogående i snickeri-
 het, en karl som tillika älskar henne för hen-
 nes skuld som kvinna, då tror jag de förståndiga
 reflektionerna få make åt sig och ett nytte till
 skall gå upp för henne, förut ej af henne anat.
 Detta hennes samkännande i pensionen är
 ingenting ovanligt hos kvinnor med en rast-
 löst arbetande ande. De finna sina med-
 lyskon slacka, platta m. m. hvar för sig, så
 omödan de stå under dem i betänksamhet, men kan-
 ske deremot stå öfver dem i gänslighet. Dessa
 filosoferande damer villja se alting genom ett
 par manliga glas ögon, men glömma att få

j' kan få se, för att ^{personlighet} vara harmonisk, ^{långt} och naturligt, ty kvinnan behöfver absolut en man för att vara kvinna i annat fall är hon half, en könlös engel eller en beskuggad blåstrumpa, men kvinna är hon icker. Hård åter triffamheten beträffar, som tycks saknas hos henne, så består deruti en ofskattbar förmåga att kunna gifva bort sig själf i lifets smäraker, utan att ändå på något sätt kuttla med sin öfvertygelse. Men till denna guds-gifna förmåga är glädte lygnen och stor säkerhet. Men tro bliv dug, att kärleken kommer att totalt omgestalta Frohen Pauline. Du säger i ditt första brev (som nämligen jag fått del af), att du i Mirabeaus stad blifvit mycket stor republikan och förut och ej tyckes om en klassifikation af människor m. m. — Detta är ett godt och väl och jag är ingalunda oförfärad som vilka andra en annans åsikt och ej heller skulle kunna göra det, men som jag ej presiat kan gå in på denna universella nivellerings, så ber jag om, att till sist få göra några inkast. Men åsigt är den, att det här

i världen måste finnas herrar och drängar, emellan det ~~X~~ finnas, ty hvad som sker och är det är det enda förnuftiga d. v. s. rättas klämmed vilk jag ingalunda försvare en ärfelig adel, med alla dess privilegier och förmåner, men att det måste finnas en kلاس, som tillfölj af bildning, seder, nanor, relationer m. m. Här öfver det öfriga människoplägget torde ej kunna bestådes. Gerns medges, att denna kلاس kan rekryteras från de öfriga, men denna kلاس skall ^{införas} styras landet och det utan påtryckning oppifrån eller nedifrån. & På tal om människans rättigheter så vill jag citera från Schlosser, hvad som tilldrag sig i nationalförfamtingen den 4 Augusti 1789 Montaignus "Esprit des lois" och Franklins och Washingtons idéer hade välslett de flesta Deputerade. Dessas ledare Lafayette, de Rochefoucauld-Liancourt m. fl. omförtade genom en opaktisk entusiassem, hvad de ville ernå. Mänskan förfökte förgäfnas att fördröja rådsläpningen om människans rättigheter till dess den nya konstitutionen var färdig eller med andra ord, att på obestämd tid få uppskof dermed. Gregoire rådde

att man åtminstone skulle ^{samtidigt} ~~af~~ afgifva en förklaring
 öfver pligtererna. — Dessa väkast, dessa råd blefvo
 ej följda! Hvarf kan man finna att Mirabeau,
 Grevoire m. fl. ontstodt de ifrån de för människans
 rättigheter ^{lika väl} (af) entusierade de pligterna som
 afskyfaktige från rättigheterna. — ^{och} vore,
 enligt Schlosfer, dessa män afsejter, att rättighet
 och skyldighet skola följäs åt. Nu däremot vilja
 de moderna socialdemokraterna att (nat)rättig-
 heten skall utsträckas till samhällets nedersta
 lagar. Följden af sådana teorier hafva här i norda-
 riket gjort sig gällande genom Jacobinerna, bonde-
 vännen, landtmannapartiet och finnomännen,
 men de borde enligt min åsigt alla ställas i lå-
 nian. — Släpps dessa gaspar till styret och till skola
 för de Jeener, som kunna liknas vid Aristar
 och hans civiliserade slummers. —
 Lärval för denna gång! Många helningar
 från faring och barnen, Tjåta och skottet
 August, som förnärvarande varit ett par dagar
 i staden. — Med godt önskar dig
 Din tillgifna morfar
 Gustaf.

